

Pravda o návrhu vyhlášky o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

8.6.2018 - Navrhovaná novela vyhlášky o lesích vzbudila rozruch. V médiích a na internetu se objevilo několik poplašných tvrzení například o tom, že určuje druhovou skladbu lesů a prosazuje především výsadbu smrku. Až by se chtělo věřit, že vyhláška je čirým zlem a může za veškeré problémy našich lesů. Aspoň to tvrdí někteří „odborníci“. Pravda je ale jiná.

Tito „odborníci“ účelově vytrhávají jednotlivá ustanovení vyhlášky z kontextu platných právních předpisů, a to, co se jim nehodí, buď zamlčují, překrucují, nebo vůbec nepochopili význam daných ustanovení. Proč to dělají a proč k tomu zneužívají neodbornou veřejnost, asi vědí jen oni sami.

Předně je třeba říci, že vyhláška žádnou druhovou skladbu lesů neurčuje a ani nemůže. Povinnosti je totiž možné v demokratických státech ukládat pouze zákonem. Ten vlastníkům ukládá povinnost zalesňovat stanovištně vhodnou dřevinou a vyhláška na základě rozsáhlého vědeckého zkoumání pouze doporučuje dřeviny. Na různých stanovištích doporučuje různé - vždy však pro konkrétní stanoviště vhodné - například buky, duby, jedle, javory, ale samozřejmě i ten proklínaný smrk. To však jen v případě, že je stanovištně vhodný. S ohledem na předpokládané dopady klimatických změn ho nikde nedoporučuje vysazovat v nízkých polohách.

Ministerstvo si dobře uvědomuje nebezpečí spojené s pěstováním smrkových monokultur, a proto také ve středních polohách označuje jejich využití za rizikové. S ohledem na vývoj klimatu je při jeho pěstování nutná opatrnost. Smrky pěstované ve směsích s ostatními dřevinami však nemohou představovat ekologickou hrozbu.

Ani jeden evropský stát nezakazuje pěstování smrku. V tom bychom byli raritou. Smrk se u nás zcela přirozeně zmlazuje a roste si, kde sám uzná za vhodné. Tedy i tam, kde ho chtějí zakazovat samozvaní „odborníci“. Ministerstvo samozřejmě motivuje vlastníky k pěstování jiných vhodných dřevin finanční podporou, pěstování smrku v hospodářských lesích ale nepodporuje vůbec. Koneckonců sami víte, že motivace funguje vždy lépe než zákazy.

Návrh vyhlášky chce údajně umožnit významné rozšíření exotických druhů stromů tím, že je zařazuje mezi takzvané meliorační a zpevňující dřeviny...

Taky jste si představili háje exotických palem na Blaníku? Ne, tak to vyhláška opravdu nenavrhuje. Všech šest nepůvodních druhů dřevin doporučovaných vyhláškou u nás už dávno zdomácnělo. Jsou osvědčené a pěstované v našich lesích desítky až stovky let. Jistě už jste na procházkách lesem sami narazili na takové „exoty“, jako jsou statné modřiny a douglasky či pestrobarevné duby červené, a zaujaly vás svojí krásou. Přitom ale nejde jen o to. Tyto dřeviny jsou již od přírody k suchu a zvýšeným teplotám mnohem odolnější, a mohou tak vhodně podporovat porosty našich domácích dřevin. O jejich melioračních a zpevňujících schopnostech stabilizovat lesní porosty díky hlubokému kořenovému systému snad nikdo nepochybuje.

I současná vyhláška z roku 1996 již doporučovala například douglasku jako dřevinu meliorační a zpevňující, přesto je její současné rozšíření v ČR pouze zhruba 0,3 %. V Německu či Rakousku žádné

omezení na pěstování těchto „exotů“ nezají a zastoupení těchto dřevin v lesích je tam pochopitelně mnohem vyšší.

Vyhláška prý neumožňuje prodloužit dobu, po kterou je možné takzvané přípravné dřeviny nechat v lese, aby mohly poskytovat ochranu stínomilným dřevinám. Ministerstvo neprodloužilo potřebným způsobem obnovní dobu lesů, aby lesníci mohli rozložit těžbu do mnohem delšího období a budoucí porosty nebyly znovu stejnověké.

Obě tyto připomínky mají společné dvě věci, za prvé to, že se zabývají doporučenými a nikoli povinnými údaji o věku lesních porostů vhodném k jejich pokácení a za druhé to, že „odborníci“ vůbec nepochopili, k čemu tyto doporučené údaje vyhláška vlastně uvádí. Vyhláška nikoho nezavazuje (ani nemůže) k tomu, že porost musí sklídit tehdy a tehdy, tyto údaje se pouze použijí při výpočtu povoleného množství dřeva, které vlastník může vytěžit bez toho, aby les utrpěl ztrátu a přestal plnit své funkce. Vlastníci si u nás mohou pěstovat lesní porosty, jak dlouho chtějí a jediné omezení jim plyne z lesního zákona, který stanovuje nejnižší přípustný věk pro těžbu, a to je 80 let. Krátkověké dřeviny (vrby, osika, topoly, ale i bříza), které se tohoto věku ve zdraví zpravidla nedožijí, musí mít pro těžbu pod 80 let schválenou výjimku.

Vyhlášce dále někteří lidé vyčítají, že ve výčtu přípravných dřevin některé důležité chybí. Stejně jako mezi melioračními a zpevňujícími dřevinami údajně chybí některé dřeviny přirozené druhové skladby, což omezuje snahu o pestrost lesů.

Vyhláška důsledně dbá na stanovištní vhodnost jednotlivých druhů dřevin. Jejich začlenění mezi dřeviny přípravné či meliorační bylo provedeno čistě na základě výzkumného vědeckého projektu. Nová vyhláška mnohonásobně rozšiřuje výčet doporučených dřevin například o javory, olše, jilmy i jeřáby a na extrémně špatných stanovištích dokonce počítá i s keři. Větší rozšíření spektra vhodných dřevin už si lze jen těžko představit, pokud je nemáme doporučovat všechny, bez ohledu na jejich meliorační funkce a stanovištní nároky, ale to už by nemělo s vědou a lesnictvím nic společného.

Prodírání se keřovou buší místo příjemné procházky stínem vzrostlých stromů by se vám pak asi nelíbilo.

Vyhláška údajně nepočítá s pěstováním takzvaných středních a nízkých lesů, které jsou v některých místech rovněž dobrým řešením krize stejnověkých monokultur.

Vyhláška samozřejmě počítala a počítá se středním a nízkým lesem (lidově pařezinou), který, jak název napovídá, vyrůstá z pařezů některých listnáčů. Stačí pozorně číst navržená základní hospodářská doporučení vyhlášky pro tzv. tvrdou a měkkou pařezinu. Problém, který „odborníkům“ zcela unikl, je v nepřítomnosti těchto pařezů listnáčů, které ve zmiňovaných stejnověkých monokulturách jehličnatých porostů prostě nejsou. Nemusíte být odborník, abyste věděl, že kde nejsou pařezy listnáčů, není možné ani pěstování pařeziny. Takhle se problém monokultur nevyřeší.

Víte, že zmiňované pařeziny se u nás vyskytují jen na zhruba 3% území (podle některých údajů dokonce jen na přibližně 0,3%)?

Takto bychom mohli pokračovat a vyvracet neodborné komentáře donekonečna, ale nechceme. Naopak se chceme nadále věnovat vědecky podložené přípravě legislativních předpisů a tak jako doposud, usilovat o racionální věcný dialog. Proto bychom rádi touto cestou poděkovali za obdržené věcné návrhy a připomínky. Věříme, že společnými silami najdeme způsob, jak předložený návrh

vyhlášky zdokonalit.

autor: - zdroj: AGRÁRNÍ KOMORA ČR
vygenerováno v 02:17:44 dne 14. 11. 2018